

PDFlib PLOP: PDF Linearization, Optimization, Privacy

**Page inserted by evaluation version
www.pdflib.com – sales@pdflib.com**

Kõlanu' jo 25 aastaga

Foto Liidia Sillaotsa arhiivist

Toona Helbi leelo saatel jagatud aukirjadest on tänagi koori arhiivimaterjalidest jälg alles. Suurem jagu koori ajaloolistest piltidest on kleepitud paberile, mille tagaküljel ilutseb kiri: «Obinitsa sovhoosi administratsiooni, parteibüroo ja ametiühingu AUKIRI. Marksismi leninismi lipu all, kommunistliku partei juhtimisel edasi kommunismi võidule.»

Varsti kutsus Vaike Sarv Helbi koori Tallinna Laste muusikamajja lindistamiseks. Maria Tõnissoni «Oi Taara, hoi Taara» kõlas võimsalt, meenutab Liidia Sillaots.

1991. aasta juunis pidas Liidia veel Helbi kooriga proove, sest oli vaja Riiga Balticale sõita. Paljud ei nõustunud tulema, kuna tegu oli mitmepäevase reisiga ja heinaaeg täies hoos. Misso bussile tuli kokku neli leelonaist ja 13 laululast.

1992. aasta leelopäeval Värskas organiseeris koori kohalolekut juba Rieka Hõrn. «Tundsin kergendust. Liiga palju oli närvikõdi kooride esinemisteks valmistamisega. Rattasõidud Helbile võtsid vaeva ja aega. Sai sõidetud vihma ja lumega,» meenutas Liidia Sillaots.

1995. aastal tuli tal käia veel kooriga Soomes ning viie aasta eest Viljandi folgilgi. «Seal olid suured projektid otse pea kohal ning kuumus nii suur, et mõtlesin: kui kaua ma üldse jõuan veel seista. Laulime laulu «Oi, sa vana valge jännes,» meenutab Liidi.

Kunagised usinad proovis käiad täna enam endiste aegade kombel kuigi tihti ei kohtu. «Nüüd saame päris vähe kokku,» sõnab koori killõ Kala Mari. «Nii vähe on meid jäänud. Päris algusest olemegi järel vaid mina ja Kuhja Anne. Kukka Mari tuli veidi hiljem juurde.»

Õnneks on nii-öelda vana Helbi koori allesjäänud kolmel naisel abiks ka kaks uut lauljat Tääglova külast — Anne Külanurm ja Eevi Kattai. «Noored lähevad linna poole, vanad kantakse kabelisse,» nendib Liidia Sillaots.

Ei käi proovides

Koori praeguse juhendaja Rieka Hõrna sõnutsi ei saagi vanemaks saanud naisi enam sama tihti kodust välja ajada kui varem. Enda rolli näeb ta pigem koori mänedžerina, kel on vaja aeg-ajalt mõni esinemine või transport korralda-

Mälestustahvid lauluemadele

Helbi koori 25. sünnipäeva puhul saavad Obinitsa järve veerel Lauluema monumendi ees paika kolm uut mälestustahviit manalatele läinud lauluemadele, kellest kaks on leelotanud Helbi koori ridades — Tõnissoni Manni ja Alovere Olli. Kolmas lauluema, Truija Alli, oli Obinitsa koori laulja.

Lisaks mälestustahvlite avamisele tehakse valla ka Helbi koori ajaloole pühendatud näitus Obinitsa muuseumitares. Enne seda toimub Obinitsa tässonas mälestusüritus lahkunud leelotajatele.

da. «Sisulise poolega saavad nad ise väga hästi hakkama. Ja kokkulaulmise vajadust ka eriti pole, sest kooskõla on ju kooril nagunii aastate jooksul välja kujunenud,» ütleb Rieka.

Peamise osa Helbi naiste esinemistest moodustavad nüüd lühemad etteasted turistidele, mida on keskeltläbi paar korda kuus ja enamasti suvisel ajal.

«Vanad leelotajad elavad nüüd «vanast rasvast,» sõnab Liidia Sillaots. «Laulavad ammuseid laule, mis on kõigil palju kordi kuulnud. Turistid nõuavad kuulamiseks leelokoori. Nii nad käivad tasu eest laulma. Ei maksnu neile varem keegi kopikatki. Käisid jalgsi kohale. Tänu said vähe.»

Läinud aasta suvel läks manalatele koori keskne tugi ja innustaja Alavere Olli. Helbi koori sündimise tunnistajaks olnud Liidia Sillaotsa sõnutsi on suurimaks probleemiks keskmise põlvkonna laulunaisete puudumine, sest just nendele rajaneb leelotraditsiooni edasikandmine. Kui Liidi 1992. aastal sai Obinitsa küla peal neli sellist naist kokku, siis peagi lõppesid nende kooskäimised igapäevatoimetuste tõttu ära.

«Tegelikult on meil siin Obinitsas mõned lauljad täitsa olemas, kellega üritame taas kokku käima hakata,» jätab Rieka Hõrn jutu lõppu positiivse noodi. Kes teab, vahest ongi Helbi koorilgi paremad ajad veel ees? ■

NULGÕST

Petseris helises lõpukell

23. mail helises viimane koolikell Petseri 2. Keskkooli põhi- ja keskkooli lõpuklasside õpilastele. Abiturient Viktor Zelenovi saatel sammus 1. klassi õpilane Uljana Sotnikova (pildil), käes sümbolne koolikell, teise korruse saali. Seal olid kohad sisse võtnud 9. ja 11. klassi õpilased, 11. klassi klasisjuhataja Jelena Dobrovolskaja ning koolidirektor Svetlana Rakuta. Kõneles ka Petseri rajooni haridusosakonna peaspetsialist Marina Lavrentjeva.

Kooliperet tuli tervitama ka Petseri Ühisgümnaasiumi XV lennu vilistlane Leonid Gordejev, kes lõpetas kooli 1936. aastal. Vilistlane andis direktori kätte koolile kingituseks toodud raamatu Eesti majandusministeeriumi ajaloost sõjaeelsetel aastatel. Abiturientid Viktor Zelenov, Adrian Bulejev, Aleksandra Potapšenko ja Roman Kotšin esinesid koos klasisjuhataja Jelene Dobrovolskajaga publikule väikese humoorika näidendiga. Tseremoonia lõpuks istutasid lõpetajad kooliaeda puu, mille külge sidusid värvilised linnid. (Arvi Matvei)

Kolm päeva ratastel

24 Misso Keskkooli õpilast ja õpetajat lahkus mai keskpäeval kolmeks päevaks kodust, et sõita läbi Setomaa kaunid paigad ning avastada palju uut ja huvitavat.

Esimene hommik reedel 16. mail ei töotanudki head: hall oli maas, soojakraade praktiliselt polnudki. Asjad veekindlalt pakitud, kogunesime kell 8 kooli hoovile ja nii läksime teele.

Juba Luhamaal purunes esimene rehvi, õnneks oli varustus tasemel ja matka pumbamehiks kehastunud saksa keele õpetaja Anne pumpas iga kolme kilomeetri tagant kummi uuesti täis, kuni jõudsimme Meremäe turismitalu, kuhu lahke perenaine 24 rattast hoiuile võttis.

Edasi ühinesime teiste Setomaa koolide õpilastega õppepäeval «Kohalikud loodusvarad ja meie». Buss sõidutas pärast väikest peatust Meremäe koolis vastavast dolokivikarjääri. Järgnes savitöö õppimine Piusa savikojas. Pärast kosutavat lõunasööki Obinitsa põhikoolis saime oma loovust proovile panna paljudes õpitubades. Ja nii oli esimene matkapäev õhtusse saanud.

Õhtusöögi järel Meremäe Turismitalus jagasime Võsa Nulgasa toad. Enne öörahu toimus setode kultuuri teemaline viktoriin. Saime teada, kus asub toas püha nurg ikooniga. Öörahu oli teadagi rahutu. Hommikul võimsesime, sõime, mida oli ja asusime Obinitsa teele. Vaatasime üle Obinitsa kiriku ja surnuaia ning põrutasime Põlva- maale Piusa liivaväljadele ja koobastesse.

Koobastesse veel kedagi sisse ei lastud, aga liival püherdamist ei keelanud keegi. Meisterdasime veel savikojas matka mäletuseks savipoti koos vallatute kirjadega ja siis ajas vihm meid ratastele peavarju otsima. Suundusime Lindora peale. Vihma vaibudes kinnitasime Lindoral keha ja jätkus kannatusterohke tee Piusa ürgorgu.

Väiksemad tüdrukud puhkasid vahepeal maanteekraavis ja imetlesid taevast. Õhtuks olime jälle kõik koos, tegime lõket ja nautisime ürgset loodust. Õo veetsime väikestes karumajakestes kámpingus ja suhtlesime lõbusate saksa ehitusmeistritega.

Hommikul said kõik magada pühapäeva puhul nii kaua, kui und on. Vihma sadas, tegime uhkes väliköögis kolmekesi õpetajatega võileibu ja ei uskunud ise ka, et nii ilus elu ongi.

Kodutee osutus lausa rattakrossiks läbi uduvihma ja savist krossirada pikki Piusa jõe kallast. Vahtseliinas hargnesime laiali, igaüks sõitis koju kõige lühemat teed. Väsimus oli tappev, kuid kõik olid ennast ületanud ja seeläbi üliõnneelikud. (Anu Raag, kehalise kasvatuse õpetaja)

PALJU RATAID:kõik pildile ära ei mahtunudki. Foto Karl Ots